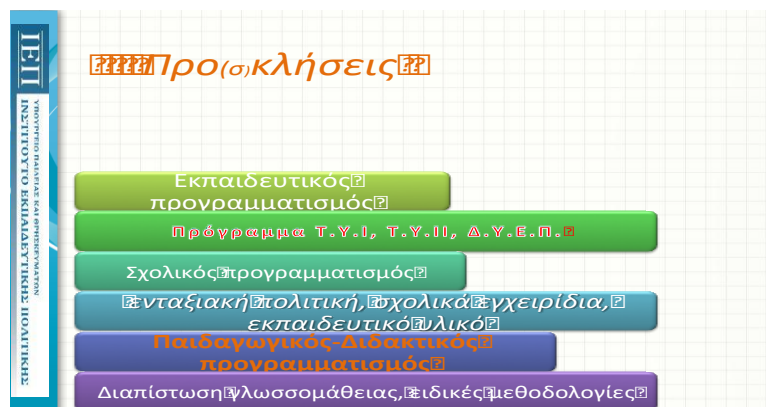

Ενταξιακές διδακτικές πρακτικές για παιδιά με μεταναστευτικό/προσφυγικό υπόβαθρο και παιδιά σε κίνηση

Συζήτηση με τους/τις εκπαιδευτικούς που αναλαμβάνουν υπηρεσία στις Τάξεις Υποδοχής,
 στις ΔΥΕΠ και στα σχολεία ΖΕΠ (2020-21)
 και αδρομερής παρουσίαση του εκπαιδευτικού και διδακτικού υλικού του ΙΕΠ

Αστέρη, Θ., Σύμβουλος Α΄
 Μονάδα Ειδικής & Συμπεριληπτικής Εκπαίδευσης
 Τμήμα Εκπαιδευτικής Καινοτομίας και Ενταξιακής Εκπαίδευσης, ΙΕΠ

Κεφάλαιο Α

Συμπεριληπτική εκπαίδευση

Το σχολείο για όλα τα παιδιά, η σχολική μονάδα που προσπαθεί να επιλύει προβλήματα, να άρει εμπόδια και το εκπαιδευτικό σύστημα που αποδέχεται τις προκλήσεις των καιρών και τις ανάγκες του κάθε μαθητή ως ευκαιρία για ανάπτυξη είναι **συμπεριληπτική** εκπαίδευση.

Σε αυτό το εκπαιδευτικό σύστημα χωρούν οι ενταξιακές πρακτικές για τη διαπολιτισμική επάρκεια της σχολικής μονάδας, οι ενταξιακές πρακτικές για την προσβασιμότητα στην εντυποαναπηρία, οι ενταξιακές πρακτικές της διαφοροποιημένης προσέγγισης των διαφορετικών συλ μάθησης με συνέργειες και διαλειτουργικότητες ώστε να προάγεται η μάθηση του συνόλου και του κάθε παιδιού ξεχωριστά. Προϋποτίθενται:

- A) συνέργειες, συνεργασίες, διαλειτουργικότητα
- B) χειραφετημένη παιδαγωγική ταυτότητα
- Γ) εξειδικευμένες γνώσεις & εργαλεία
- Δ) η εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας μέσα από την επικοινωνία, το παιχνίδι, μέσω γλωσσικής διαμεσολάβησης όλων των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών
- E) ορατότητα των άλλων πολιτισμικών στοιχείων και
- Στ) η δημιουργία κοινότητας μάθησης, ικανότητας για δημοκρατική συνύπαρξη
- Z) ο καθολικός σχεδιασμός του διδακτικού σχεδίου ώστε να δημιουργία ευκαιρίες συμμετοχής για όλους

Η **ενταξιακή παιδαγωγική** μας θέτει ερωτήματα που αφορούν την ευρύτερη επαγγελματική μας ταυτότητα

- Προσωπική ή Συλλογική Δέσμευση
- Η ένταξη είναι ευθύνη-καθήκον ενός εκπαιδευτικού ή φορέα;
- Τι σημαίνει σχολική ή διαπολιτισμική διαμεσολάβηση, παιδαγωγική εποπτεία
- Ο εκπαιδευτικός της ένταξης λειτουργεί ως ο εκπρόσωπος των δικαιωμάτων των μαθητών του
- Ενημέρωση γονέων και συμβουλευτική ενηλίκων

Αρχές:

Η συμπεριληπτική εκπαίδευση προϋποθέτει συστημικές παρεμβάσεις

Η οργάνωση του κοινωνικού πλαισίου μάθησης φέρει τα ισχυρότερα μηνύματα συμπερίληψης.

Πηγές:

Για την καλλιέργεια συμπεριληπτικής κουλτούρας στο σχολείο: <http://iep.edu.gr/el/europaika-se-ekseliksi/inclusive-schools>

Για την ενταξιακή εκπαίδευση: <https://www.european-agency.org/Ελληνικά/publications>

Σχέδιο Δράσης για την Συμπεριληπτική κουλτούρα: <https://inclusiveschools.net/gr/action-plan/>

Τα εργαλεία μου/ δραστηριότητες: <https://inclusiveschools.net/gr/resources/>

Συνέργειες για την ενταξιακή εκπαίδευση παιδιών Ρομά: <http://iep.edu.gr/el/europaika-se-ekseliksi/inclusive-schools-for-rom>

Κεφάλαιο Β΄

Διαπολιτισμική επάρκεια και ενταξιακή εκπαίδευση προσφύγων

Η διαπολιτισμική επάρκεια του εκπαιδευτικού συστήματος/ του σχολείου/του εκπαιδευτικού/του μαθήματος προϋποθέτει ενημερότητα στον πολιτισμό, στους πολιτισμούς στις κουλτούρες και αναγνώριση της αξίας του διαπολιτισμικού διαλόγου σε όλο το φάσμα της κοινωνικής και πολιτικής ζωής.

Η ένταξη των διαφοροποιημένων διαδικασιών διδασκαλίας και αντιμετώπισης στην σχολική κοινότητα γιατί η συνεκπαίδευση να δίνει «εργαλείο» και «λύσεις»

Η μεθοδολογία της μη τυπικής μάθησης βοηθά πιο συμπεριληπτικά
Απωλεσθείσες σχολικές δεξιότητες καλλιεργούνται μέσα από το παιχνίδι, δραστηριότητες αλληλεπίδρασης

- Απαραίτητη η αξιοποίηση του διδακτικού υλικού στην Τ.Υ. και στην ΔΥΕΠ σε συνεργασία και συνδιδασκαλία με τον/ την υπεύθυνο τάξης για την καλύτερη δυνατή αξιοποίησή του
- Ο εκπαιδευτικός της Τ.Υ και της ΔΥΕΠ χρειάζεται να γνωρίζει το πλαίσιο, τα εργαλεία του, το υποστηρικτικό του δίκτυο πέραν της σχολική κοινότητας.
- Ο ενταξιακός εκπαιδευτικός διαπολιτισμικής της Τ.Υ και της ΔΥΕΠ είναι ο καλύτερος εκπρόσωπος των δικαιωμάτων και συμφερόντων των παιδιών με προσφυγικό/μεταναστευτικό υπόβαθρο.

Αρχές:

Είναι αναγκαία η παραγωγή πολύγλωσσου/ δίγλωσσου εκπαιδευτικού υλικού με χαρακτηριστικά πολυτροπικότητα (εικόνα, ήχος, γλώσσες) και το περιεχόμενο να χαρακτηρίζεται από διαπολιτισμικότητα: εικόνες/ παραδείγματα/ ήχοι και μυρωδιές άλλων πολιτισμών.

Γνωρίζω το θεσμικό πλαίσιο των ΤΥ και των ΔΥΕΠ και το Πλαίσιο Προγράμματος

Πηγές:

2.1. Στη σελίδα <http://iep.edu.gr/diapolitismiki/> επιλέγοντας βαθμίδα ή ομάδα ενδιαφέροντος ή ένα μάθημα μπορείτε να εντοπίσετε και τα τυπώσετε ασκήσεις, οδηγούς, μαθήματα, παραμύθια και τα προτεινόμενα σχολικά εγχειρίδια για τις Τάξεις Υποδοχής και τις ΔΥΕΠ.

2.2. «Ανοικτό Πρόγραμμα Σπουδών για τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας στις Τάξεις Υποδοχής (ΤΥ) | ΖΕΠ Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης όπου φοιτούν παιδιά πρόσφυγες»:

<http://iep.edu.gr/el/component/k2/content/50-ekpaidefsi-prosfygon>

http://iep.edu.gr/images/IEP/EPISTIMONIKI_YPIRESIA/Epist_Monades/A_Kyklus/Diapolitismiki/2018/2018-01-18_APS_TY_abathmia.pdf

2.3. «Ανοικτό Πρόγραμμα Σπουδών για τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας στις Τάξεις Υποδοχής (Τ.Υ.) | ΖΕΠ Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης »:

http://www.iep.edu.gr/images/IEP/EPISTIMONIKI_YPIRESIA/Epist_Monades/A_Kyklus/Diapolitismiki/2018/2018_01_04_APS_bbathmia_TY.pdf

Κεφάλαιο Γ΄ Διδακτικό Σχέδιο και Υλικό

Πριν προβούμε στο διδακτικό σχεδιασμό οφείλουμε να λαμβάνουμε υπόψη **κατά τον διδακτικό σχεδιασμό** είναι η ολιστική προσέγγιση του παιδιού που βρίσκεται σε μετατραυματικό σοκ, σε μια αέναη μετάβαση, σε συνθήκες ευαλωτότητας και ανθρωπιστικής κρίσης. Συλλέγουμε πληροφορίες για την σχολική πορεία του παιδιού ως εδώ. - Σκεφτόμαστε από την οπτική των δικαιωμάτων και της προσβασιμότητας στην εκπαίδευση και κυρίως στην ποιοτική εκπαίδευση.

Αντιμετωπίζουμε το παιδί vs το/τη μαθητή/-θήτριά

Ανταλλάσσουμε σκέψεις πάνω στην σφαιρική αντιμετώπιση της προσωπικότητάς του περισσότερο εμφατικά καθώς απευθυνόμαστε σε παιδιά που δεν ωρίμασε/κατέστη προσβάσιμη ομαλά η σχολική τους ζωή.

Αναζητούμε συνέργειες για τη προαγωγή της ολόπλευρης ανάπτυξης και για τις πρακτικές διαχείρισης τραύματος από εξειδικευμένους εκπαιδευτικούς φορείς (ΠΕΚΕΣ, ΚΕΣΥ) της οικείας περιφέρειάς μας και φορείς υγείας και παιδικής ψυχικής υγείας.

Παιδί και νέος/νέα σε κρίση και μετάβαση

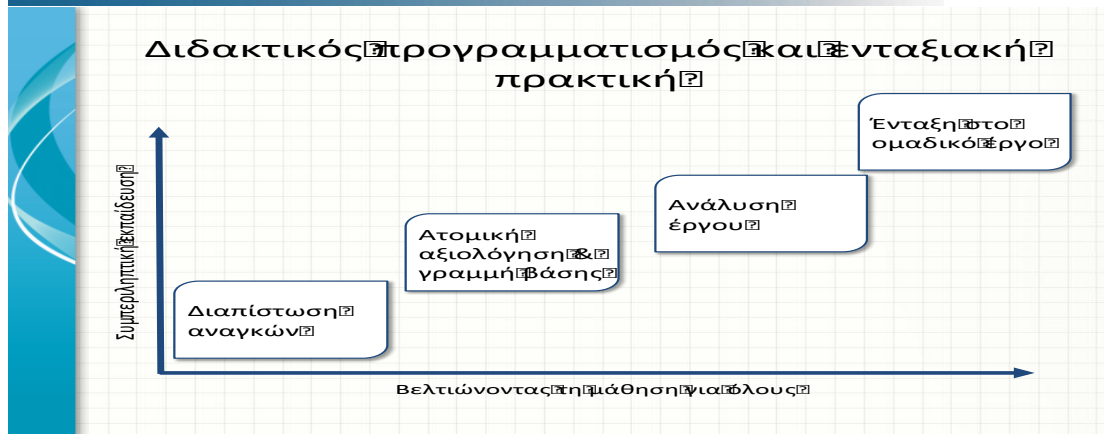
Λαμβάνουμε υπόψη τη βίαιη ενηλικίωση ή τα ασαφή πλαίσια ενηλικίωσης και οριοθέτησης του χώρου των ανηλίκων/ανηλίκων στις παρεμβάσεις μας. Το σχολείο και η καθιέρωση ομαλής και σταθερής σχολικής ζωής είναι από μόνο του ένα μέσο θεραπείας της απώλειας της παιδικής ηλικίας και επαναπροσδιορισμού.

Λαμβάνουμε υπόψη την μεταβατική περίοδο προσαρμογής. Συστήνουμε το χώρο , τις ρουτίνες, τους σημαντικούς άλλους, εξηγούμε τι περιμένουμε και τι έχουν να περιμένουν από την παιδαγωγική σχέση μας.

Διαπίστωση εκπαιδευτικών αναγκών

Συζητούμε, αναζητούμε πληροφορίες από τον ροκειμένου να διαπιστωθούν οι εκπαιδευτικές ανάγκες και να προγραμματιστεί το διδακτικό σχέδιο. Ο προγραμματισμός πρέπει να ξεκινά από τις γνώσεις και τις ικανότητες του παιδιού και να στοχεύει στην κάλυψη διδακτικών αναγκών και εκπαιδευτικών κενών ολιστικά και όχι γραμμικά.

Αναζητούμε τα κατάλληλα ερεθίσματα και τις εναλλακτικές δραστηριότητες, επενδύουμε στην αλληλο-ενημέρωση και ανταλλαγή τεχνογνωσίας για όλα τα θέματα, την αίθουσα, το διδακτικό υλικό και χρόνο στον οποίο μπορεί να ενταχθεί (π.χ. στο εργαστήριο πληροφορικής, στην γυμναστική, στα μαθηματικά) για τις προσαρμογές στο χώρο, στις ρουτίνες σχολικής ζωής.

Αρχές:

- Προτείνεται να επιλέγουμε κατάλληλο για την ηλικία τους υλικό στις εξής κατευθύνσεις:
- Γνωριμία –ζέσταμα με παιχνίδι, διάδραση, αλληλεπίδραση
- Ζωγραφιές και μουσικές και γενικότερα μέσω της διαπολιτισμότητας που φέρει η τέχνη
- Παραδείγματα εντός και εκτός ύλης προσανατολισμένα στις μεταβατικές ανάγκες των παιδιών
- Το εκπαιδευτικό υλικό παρέχεται στα παιδιά μέσα από δραστηριότητες που βοηθούν στην επικοινωνία και τη χρήση της γλώσσας στο μέγιστο βαθμό.
- Προσδιορίζουμε τους δείκτες επιτυχίας: κάθε διδακτικό σχέδιο έχει ένα στόχο. Προκειμένου να γνωρίζουμε ότι βρισκόμαστε στο σωστό δρόμο θα πρέπει να αναλογιστούμε ποια συμπεριφορά προσδοκούμε να παρατηρήσουμε: το απολαμβάνουν, το αξιοποιούν, γενικεύουν, αναγνωρίζουν την αξία που τους προσέδωσε;

Πηγές:

- 2.1. Γνωρίζω τα εργαλεία μου στην πρωτοβάθμια:
<http://iep.edu.gr/el/component/k2/content/59-a-thmia>
- 2.2. Γνωρίζω τα εργαλεία μου στην δευτεροβάθμια:
<http://iep.edu.gr/el/component/k2/content/60-v-thmia>

Κεφάλαιο Δ΄ Διδακτική Μεθοδολογία της ενταξιακής παιδαγωγικής

Συνεργατική διδασκαλία (συνδιδασκαλία), συνέργειες (συνεκπαίδευση)

Η καλύτερη διαφοροποιημένη προσέγγιση όταν παρέχεται κεκλεισμένων των θυρών, στο θερμοκήπιο της ΤΥ ή ΔΥΕΠ, χωρίς συνέργειες με το σύνολο διδασκόντων και διδασκουσών της οικείας σχολικής μονάδας γρήγορα βιώνει τη ματαίωση. Τα παιδιά σε κίνηση και τα παιδιά πρόσφυγες έχουν ανάγκη από σαφή οριοθέτηση και υποστήριξη ώστε να μάθουν την αξία των ορίων. Αν προσεγγίζουμε παιδαγωγικά με αίσθημα οίκτο το γεγονός ότι βρίσκονται σε ξένη χώρα, σε μετατραυματικό σοκ ή σε κατάσταση ένδειας και τις επακόλουθες αντιδράσεις ή αστοχίες δεν παρέχουμε καλές υπηρεσίες. Η συναισθηματική τους κατάσταση βελτιώνεται καθώς νιώθουν την ασφάλεια των σταθερών κανόνων, της σταθερής ρουτίνας και των αδιαπραγμάτευτων ορίων της αξιοπρέπειας και της ασφάλειας. Αυτό απαιτεί την συνέργεια όλης της εκπαιδευτικής κοινότητας και κάθε σχολικής μονάδας.

Συνδιδασκαλία

Πρέπει να δίνονται συχνές ευκαιρίες συνδιδασκαλίας από την πρώτη στιγμή της ένταξης. Όμως κατανέμονται ρόλοι καθώς συνδιδασκαλία δεν είναι δυο ξέχωρες λειτουργίες στον ίδιο χώρο και χρόνο. Η συνεργατική (διεπιστημονική) παιδαγωγική προσέγγιση είναι το κλειδί για την ποιοτική ενταξιακή εκπαίδευση. Αρωγοί στην συνδιδασκτική πρακτική είναι οι πρακτικές για τη **διαφοροποιημένη διδασκαλία** και η επαγγελματικής κουλτούρα της συνεργασίας με την κατανομή ρόλων και την **συμβουλευτική ομοτίμων**.

Αναλογα με το ρόλο που αναλαμβάνει να παίξει ο παιδαγωγός στο συνεργατικό πλαίσιο διαφοροποιούνται και οι πρακτικές συνεργατικής διδασκαλίας. Προοργανωτικά φροντίζουμε να υπάρχει μια συναντίληψη μεταξύ των συνεργαζόμενων εκπαιδευτικών στα εξής:

A) Πότε Ακολουθώ/ Ηγούμαι: στην συνεκπαίδευση και τη συνδιδασκαλία οι πιο σημαντικοί ρόλοι για τη λήψη παιδαγωγικών αποφάσεων στο πεδίο είναι ο/η υπεύθυνος/η της τάξης ή του μαθήματος και ο/η εκπαιδευτικός/η της ενταξιακής παιδαγωγικής (ειδικής ή διαπολιτισμικής), δυο ρόλοι που χρειάζονται εξω-διδασκτικό χρόνο συνεργασίας για να χτίσουν τη σχέση συνεργασίας και τις παρεμβάσεις τους

B) Ενημερώνω/ ενημερώνομαι: πρώτος βασικός σκοπός είναι η ανταλλαγή ενημέρωσης στα παιδαγωγικά και διδακτικά ζητήματα ώστε να αξιοποιούνται οι ευκαιρίες μάθησης του «κρυφού» λεγόμενου προγράμματος (π.χ. αθλητικοί αγώνες, επισκέψεις, συνθετική δραστηριότητα)

Συνέργειες και γλώσσα

Ο εξειδικευμένος εκπαιδευτικός της ΤΥ και της ΔΥΕΠ έχει ανάγκη να αναστοχάζεται το ρόλο του ως παιδαγωγός. Στη συμπεριληπτική εκπαίδευση οι εκπαιδευτικοί αναζητούν ευκαιρίες να συζητήσουν και να ανταλλάξουν σκέψεις μεταξύ τους σχετικά με τους διαφορετικούς ρόλους που προϋποθέτουν οι θέσεις (υπεύθυνος τμήματος/μαθήματος, ενταξιακός εκπαιδευτικός, διευθυντής, συνοδός, διαμεσολαβητής, ειδικός)

Διερευνήστε **με τον/την Συντονιστή Εκπαίδευσης Προσφύγων** της εκπαιδευτικής σας περιοχής για τις δυνατότητες διερμηνέα ή διαπολιτισμικού μεσολαβητή και χρησιμοποιήστε ως βοηθό για το βασικό λεξιλόγιο επικοινωνίας ηλεκτρονικά λεξικά.

Ενημερωθείτε ή **ακούστε τη γλώσσα** των γονέων και των παιδιών. Στο On-line εκπαιδευτικό υλικό για την ανάπτυξη επικοινωνιακών δεξιοτήτων στην ελληνική γλώσσα για εύρεση εργασίας. Κατάλληλο για μαθητές και μαθήτριες ΕΠΑΛ από τρίτες χώρες <https://www.edx.org/course/englishwork-basic-job-interview-skills>

-Αναζήτηση συνεργασίας με τον/ την Συντονιστή Παιδαγωγικής Ευθύνης (ΠΕΚΕΣ).

- Αναζήτηση συνεργασίας με το οικείο ΚΕΣΥ για θέματα διαγνωστικής αξιολόγησης, διαπίστωσης εκπαιδευτικών αναγκών και διαμεσολάβησης κοινωνικών υπηρεσιών.

Διδακτικός Προγραμματισμός

Πριν ξεκινήσουμε με ασκήσεις εκμάθησης της ελληνικής ως ξένης γλώσσας ας σκεφτούμε πώς θα κινητοποιήσουμε ενδιαφέρον και θα βγούμε από την αμηχανία του ότι δεν γνωρίζουμε την γλώσσα του παιδιού:

A) Επιθυμία για επικοινωνία: δημιουργούμε ευκαιρίες ώστε να κινητοποιηθεί το ενδιαφέρον για επικοινωνία μαζί μας και με την ομάδα.

B) Οικουμενικότητα της τέχνης και της γλώσσα των συναισθημάτων: αξιοποιούμε την οικουμενική αξία του χορού, της τέχνης, των κατασκευών, της μάσκας, της κούκλας, των πολιτισμικών αγαθών

Γ) Επίσημη/ανεπίσημη ομιλία: για πολύ καιρό το ζητούμενο είναι η επικοινωνία και όχι η ορθή χρήση των λέξεων και των όρων.

Δ) Λεξιλόγιο: ξεκινάμε με λέξεις που περιέχουν αναγνωρίσιμα φωνήματα και κοινές ρίζες (έχουμε πολλές στην πραγματικότητα)

Ε) Ανάγνωση: ξεκινάμε με την ανάγνωση που καθιστά λειτουργική (ταμπέλες) την καθημερινότητα και με την εξοικείωση του γραπτού λόγου (το όνομά του στην ελληνική γραφή)

Στ) Προφορικός λόγος: δίνουμε πολλές ευκαιρίες για αυθόρμητη παραγωγή προφορικού λόγου παροτρύνοντας στη χρήση της ελληνικής γλώσσας

Ε) Αξιοποιούμε ένα παιχνίδι για να προτρέψουμε στην ομιλία, την ανάγνωση και τη γραφή (*gamification*)

Στ) Τα Μαθηματικά και οι Φυσικές Επιστήμες είναι μια εξαιρετική ευκαιρία για να μάθουν την ελληνική γλώσσα και την ορολογία.

Ζ) Τέχνες και ο Αθλητισμός φέρουν διαπολιτισμική δύναμη

Η) Διδάσκουμε και καλλιεργούμε δεξιότητες ζωής

Θ) Επικοινωνία μέσα από δημιουργικότητα: ζωγραφίζοντας, ετοιμάζοντας μια πολιτιστική γιορτή, φτιάχνοντας μια κατασκευή, γυρίζοντας βίντεο, ετοιμάζοντας μια έκθεση

Καλές πρακτικές στη συνδιδασκαλία-Πηγές

- Σταθμοί εργασίας και κοινός διδακτικός προγραμματισμός
 Στην ψηφιακή βιβλιοθήκη *teach for integration* μπορείτε να βρείτε κατάλληλο εκπαιδευτικό υλικό <https://www.teach4integration.gr/vivliothiki/>
- Διαφοροποιημένο υλικό και παράλληλη υποστήριξη

Βασικές οδηγίες για τη μεθοδολογία της διδακτικής διαφοροποίησης μπορείτε να βρείτε εδώ: <http://www.iep.edu.gr/el/link-eniaia1/neo-sxoleio-odhgoi-diaforopoihmenis>
<http://www.iep.edu.gr/el/link-eniaia1/diaforopoiisi>

- Κοινές σχολικές δραστηριότητες και διερεύνηση του σχολικού κλίματος για άρση εμποδίων. Στον πρόγραμμα Erasmus+ Inclusive Schools βρείτε οδηγό για να οργανώστε δράσεις για την ενδυνάμωση όλων των παιδιών, για να εντοπίστε, με τη συνέργεια του Συλλόγου Διδασκόντων –Διδασκουσών, τις εκπαιδευτικές ανάγκες για άρση εμποδίων και για διεύρυνση της συμπεριληπτικής ικανότητας της σχολικής μονάδας: <https://inclusiveschools.net/gr/action-plan/>.
- Μετάβαση, δημιουργική φάση & fading out = skill up
Στο πρόγραμμα Μια Νέα Αρχή στα ΕΠΑΛ μπορείτε να βρείτε υλικό για τη συνδιδασκαλία και την ενισχυτική διδασκαλία, σενάρια συνδιδασκαλίας και το θεσμικό πλαίσιο https://mnaepal.wordpress.com/2018/12/05/ekpaideutikoyliko_enisxitikh/

Κεφάλαιο Ε΄

Πολύγλωσσο εκπαιδευτικό υλικό- Λεξικά

Στην ψηφιακή συλλογή του ΙΕΠ με λεξικά και πολύγλωσσο υλικό για παιδιά και ενήλικες με προσφυγικό/μεταναστευτικό υπόβαθρο <http://www.iep.edu.gr/el/ekpaideftiko-logismiko-psifiaka-vivlia> θα βρείτε το Κυπριακό εκπαιδευτικό λογισμικό για την εκμάθηση των ελληνικών, το γλωσσικό υλικό <https://www.teach4integration.gr/mother-tongue-materials/>

Το μικρό λεξικό βασικής επικοινωνίας της **Ύπατης Αρμοστείας Ηνωμένων Εθνών** είναι ένα εργαλείο για τη διευκόλυνση της καθημερινής επικοινωνίας μεταξύ των προσφύγων και των μεταναστών με άτομα που μιλούν Ελληνικά ή Αγγλικά.

Προορίζεται για την ανταλλαγή γενικών πληροφοριών, καθώς και πληροφορίες για θέματα που αφορούν τις συνθήκες διαβίωσης, τα τρόφιμα, την υγεία και την προστασία.

Περιλαμβάνονται ειδικά κεφάλαια για τις **γυναίκες και τα ασυνόδευτα παιδιά**. Για να καθίσταται ικανή η αμφίδρομη αλληλεπίδραση, όλα τα λήμματα έχουν αποδοθεί φωνητικά στα Αραβικά, Φαρσί, Σορανί, Κουρμαντζί, Ουρντού, Τουρκικά και στα Γαλλικά.

Μπορείτε να κατεβάσετε τα μικρά λεξικά εδώ:

1. Μικρό λεξικό βασικής επικοινωνίας ελληνικά-φαρσί
<https://www.openbook.gr/ellinika-farsi/>
<https://data2.unhcr.org/en/documents/download/67507>
2. Μικρό λεξικό βασικής επικοινωνίας ελληνικά-αραβικά
<https://www.openbook.gr/ellinika-arabika/>
<https://data2.unhcr.org/en/documents/download/67505>
3. Μικρό λεξικό βασικής επικοινωνίας ελληνικά-κουρμαντζί
<https://www.openbook.gr/ellinika-kurmanji/>
<https://data2.unhcr.org/en/documents/download/67512>
4. Μικρό λεξικό βασικής επικοινωνίας ελληνικά-σορανί
<https://www.openbook.gr/ellinika-sorani/>
<https://data2.unhcr.org/en/documents/download/67511>
5. Μικρό λεξικό βασικής επικοινωνίας ελληνικά-ουρντού
<https://data2.unhcr.org/en/documents/download/67513>
6. Μικρό λεξικό βασικής επικοινωνίας ελληνικά-ουρντού
<https://data2.unhcr.org/en/documents/download/67512>
7. Μικρό λεξικό βασικής επικοινωνίας ελληνικά-γαλλικά
<https://data2.unhcr.org/en/documents/download/67508>

[On-line εκπαιδευτικό υλικό για την ανάπτυξη επικοινωνιακών δεξιοτήτων στην ελληνική γλώσσα για εύρεση εργασίας](#)

Αναπλαισιώνοντας τους στόχους γλωσσομάθειας

Στους Οδηγούς Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης του ΙΕΠ θα βρείτε υλικό και οδηγίες για τη γλωσσική εκπαίδευση μέσω όλων των μαθημάτων, όπως π.χ. στις Φυσικές Επιστήμες: http://iep.edu.gr/images/IEP/EPISTIMONIKI_YPIRESIA/Epist_Monades/A_Kyklos/Diapolitism

[iki/2019/04_10_2019/odigos_protaseis_glossa_fe.pdf](#)

3. Παιδαγωγικό και Διδακτικό Υλικό για τον εκπαιδευτικό που υποστηρίζει παιδιά με προσφυγικό και μεταναστευτικό υπόβαθρο

1. Εκπαιδευτικό υλικό με φίλτρα αναζήτησης ανά βαθμίδα και διδακτικό στόχο:
2. <http://iep.edu.gr/refugees/>
3. Οδηγοί διαπολιτισμικής εκπαίδευσης ανά βαθμίδα:
<http://iep.edu.gr/el/component/k2/content/50-ekraidefsi-prosfygon>
 5. Ψηφιακό πολύ γλωσσο εκπαιδευτικό υλικό, λεξικά, παιχνίδια, λογισμικό
<http://peroma.web.auth.gr/peroma/el/node/4>
6. Εκπαιδευτικό υλικό και ψηφιακά βιβλία, πολύγλωσσο υλικά και βιντεο-οδηγίες για τον covid:

[Διδάσκοντας για τα προσφυγόπουλα, Ύπατη Αρμοστεία, ΟΗΕ](#)

[Μαθαίνω να διαβάζω και να γράφω με την πλατφόρμα Akeius](#)

[Εκπαιδευτικό υλικό από την Unicef και συνεργαζόμενους φορείς](#)

[Υλικό στις γλώσσες προέλευσης μαθητών με προσφυγικό υπόβαθρο](#)

[Ινστιτούτο Επεξεργασίας Λόγου](#)

[Ψηφιακή Εκπαιδευτική τηλεόραση](#)

[Feed the Monster \(Τάισε το τέρας\)](#)

[Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Εκπαιδευτικά παιχνίδια για την πρώτη γραφή και ανάγνωση](#)

[Οι δραστηριότητες jele](#)

[«Εντάξει»](#)

[Λεξικά σε μορφή pdf από την Πρεσβεία της Ελβετίας στην Ελλάδα](#)

[Πολύγλωσσο εκπαιδευτικό υλικό για την ανάπτυξη λεξιλογίου \(ψηφιακό βιβλίο\)](#)

[«Ενεργός Πολίτης στη γειτονία μου, το Ελευθέριο», Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Ελευθερίου Κορδελιού και Βερτίσκου. Creative Commons BY-NC \(Ελεύθερη διάθεση\)](#)

[«Το βαλιτσάκι – Ελληνικά για παιδιά που μετακινούνται». Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων / Terre des homes](#)

[«ΓΕΙΑ ΣΑΣ I» και «ΓΕΙΑ ΣΑΣ II» \(σε μορφή ψηφιακού βιβλίου\)](#)

[«Μαργαρίτες»](#)

[Ο covid-19 για παιδιά στα αραβικά](#)

[Ο covid-19 με κοινωνικές ιστορίες σε πέντε γλώσσες \(αραβικά, φαρσί, παστό\) Επίσκεψη στο γιατρό](#)

Καλή επιτυχία!!!